

Informe referent a les observacions efectuades pel Consell Consultiu en el seu Dictamen núm. 61/2022, relatiu al Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears

Antecedents

1. Dia 1 de juliol de 2022, el Conseller d'Educació i Formació Professional va remetre ofici a la Presidenta del Govern de les Illes Balears per tal que sol·licités al Consell Consultiu de les Illes Balears l'emissió del seu dictamen preceptiu en relació al Projecte de decret pel qual pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes
2. Dia 27 de juliol de 2022 el Consell Consultiu ha emès el seu dictamen núm. 61/2022 en relació al projecte normatiu indicat al punt anterior, en el qual s'hi fan una sèrie de consideracions essencials i no essencials que s'analitzen a continuació.

Anàlisi de les observacions

1. A la Consideració jurídica segona, essencial, del dictamen el Consell Consultiu exposa que encara que l'estricta aplicació del currículum no suposa, per si mateixa, un augment de docents, l'article 28, sobre recursos que ha de destinar la Conselleria d'Educació i Formació Professional als centres, pot derivar-se en l'augment de recursos humans i materials que s'han de destinar a l'educació primària. Conclou que aquesta previsió ha de tenir qualche repercussió pressupostària. Afirmar també que, per altra part, tal com ha posat en relleu el Consell Escolar el procés d'adaptació del sistema educatiu al nou marc normatiu «només serà possible amb un compromís ferm des del Govern per dotar als centres educatius dels recursos professionals i necessaris [...] la base on sustentar el procés de transformació curricular que proposen els esborranys de decret no pot ser descarregant la responsabilitat en els centres i els seus equips docents sense dotar-los dels recursos i la formació que aquesta transformació demana i implica».

<https://vd.caib.es/1659081577035-469987131-1615132524030662862>

A la memòria d'impacte econòmic s'han inclòs aquells aspectes que suposen una novetat pel que fa a l'aplicació del nou Decret de currículum d'educació primària respecte a l'aplicació del vigent fins aquest curs 2021-2022.

S'ha d'assenyalar que el contingut de l'article 28 del nou Decret inclou essencialment el contingut a l'article 23 del Decret 32/2014, de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears. Les mesures que s'hi presenten són d'aplicació i ja es duen a terme als centres educatius de les Illes Balears. No suposen cap increment en el pressupost derivat de l'aplicació de la nova normativa i per això no s'han quantificat a la memòria econòmica.

S'ha de destacar que la Conselleria d'Educació i Formació Professional inclou al pressupost anual, d'acord amb les previsions per a cada curs acadèmic, el cost dels recursos educatius, humans i materials necessaris que fan falta per atendre les necessitats dels centres i que puguin dur a terme els projectes i plans per garantir l'èxit acadèmic de tots els alumnes. Així mateix té sistematitzats els procediments per dotar els centres d'aquest recursos, tant de professorat (assignació de la quota docent), econòmics (pressupost anual), com materials (material didàctic, mobiliari, material informàtic, etc.).

Pel que fa a l'assignació de la quota de professorat, com ja es va explicar a la MAIN, se segueix l'establert el document *Criteris per a la confecció d'unitats i de la quota de professorat als centres docents*, que coneixen tots els centres. El procés de quota es fa per mitjà del programa de gestió de la Conselleria GESTIB i s'hi tenen en compte, a més de les hores curriculars, les hores de suport, de coordinació, de direcció, les de l'atenció a l'alumnat nouvingut i de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu. S'hi inclouen també les hores que suposen tots els plans i programes en què participa el centre, d'acord amb els criteris específics de cadascun. La Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres és qui coordina tot aquest procés que recull les necessitats de tots els programes de les altres direccions generals adreçats als centres educatius. L'aplicació del nou Decret no modifica aquestes assignacions.

Durant el mes de juny, i en aplicació dels criteris establerts, s'elabora la proposta de quota per al proper curs als centres per mitjà del GESTIB. Llavors els centres disposen d'un termini per fer observacions, reclamacions, peticions o suggeriments, que posteriorment, la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres, conjuntament amb el Departament d'Inspecció Educativa, resol en funció de les característiques de cada centre i la disponibilitat pressupostària.

C. del Ter, 16, 4
Polígon de Son Fuster
07009 Palma
Tel. 971 17 78 00

Quant a l'assignació econòmica, el Decret 110/2002, de 26 d'agost, pel qual es regula el procediment per dur a terme l'autonomia de gestió econòmica dels centres docents públics no universitaris de la Conselleria d'Educació i Formació Professional de la comunitat autònoma de les Illes Balears, al seu article 5 disposa que: *"La Conselleria d'Educació i Cultura, dins del darrer trimestre de cada any, assignarà els imports anuals que corresponen a cada centre docent públic en concepte de despeses de funcionament de l'exercici següent. L'import resultant, amb el desglossament corresponent als programes de cada direcció general, es comunicarà als centres durant la primera quinzena de desembre"*.

D'acord amb el Decret esmentat, durant el darrer trimestre l'any s'elabora la proposta d'assignació econòmica per al curs següent als diferents centres educatius depenents de la Conselleria d'Educació i Formació Professional aplicant els criteris establerts a tal efecte. L'assignació s'aplica en funció de diversos paràmetres (Un fix lineal, una part en funció del nombre total d'alumnes, en funció dels alumnes amb NESE i NEE, en funció de l'antiguitat del centre, de si disposa d'espais compartits amb altres institucions, de si disposa d'aules modulars...).

Aquests aclariments s'inclouran a la MAIN final a l'apartat 3 b) Impacte pressupostari.

2. A la consideració jurídica quarta, el consell Consulti considera que a la MAIN final s'hauria de fer menció a les normes següents:

- i) La Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, amb particular referència dels articles 23 i 24.
- ii) La Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes, especialment el Capítol I del Títol IV referit a l'educació en les diferents etapes educatives amb inclusió d'aquest principi en els currículums i material educatiu.
- iii) La Llei 8/2016, de 30 de maig, per garantir el dret de lesbianes, gays, trans, bisexuals i intersexuals i per erradicar la LGTBI-fòbia, especialment l'article 12 referit igualment a l'educació.
- iv) El Reial decret 943/2003, de 18 de juliol, pel qual es regulen les condicions per a flexibilitzar la duració dels diversos nivells i etapes del sistema educatiu per els alumnes superdotats intel·lectualment.

C. del Ter, 16, 4
Polígon de Son Fuster
07009 Palma
Tel. 971 17 78 00

v) La Recomanació del Consell, de 22 de maig de 2018, relativa a la promoció de los valores comunes, la educació inclusiva y la dimensió europea de l'ensenyament, particularment pel que fa a l'educació inclusiva i la educació de qualitat. (DOUE C195/1, 7 de juny de 2018)

vi) El document de la UNESCO: «*Declaració de Incheon*»: *Educación 2030. Marco de Acción para la realización del Objetivo de Desarrollo Sostenible 4: Garantizar una educación inclusiva y equitativa de calidad y promover oportunidades de aprendizaje permanente para todos*. Aquest document està elaborat pel Foro Mundial sobre la Educación 2015, de 19 a 22 de maig de 2015 i incorpora la perspectiva del Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) amb l'horitzó 2030.

Les precedents mencions fan referència a normes i documents d'interès per a la normativa curricular que, en definitiva, després de la legislació, estructura el sistema educatiu no des de la perspectiva organitzativa (interna) sinó des de la perspectiva de prestació del servei educatiu adreçat a les persones, en aquest cas, als nins i nines de 0 a 6 anys.

Així doncs, s'ha fet cas a la recomanació del Consell Consultiu i es farà menció de la normativa abans mencionada a l'apartat 2 de la MAIN FINAL del currículum de l'educació primària a les Illes Balears.

3. Consideració jurídica sisena.

3.1. Com observació general el Consell Consultiu troba que existeixen *repeticions de textos bàsics, així com a formes impersonals* i a vegades s'atribueix l'actuació a un ens o departament, sense més concreció sobre l'òrgan administratiu encarregat o responsable d'una o altra activitat o actuació.

Des de la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres, s'ha optat per no modificar el Projecte de decret atès que les actuacions administratives, actes d'autorització o fixació concreta d'un element que preveu la norma, es fixaran en les disposicions de rang inferior.

3.2. . En el Preàmbul el Consell Consultiu considera que en el primer paràgraf l'expressió «persones amb *diversitat funcional*» és imprecisa. Sembla que l'accepció «persones amb *discapacitat*» s'adequa millor al concepte que es vol formular, que, a més és la expressió que s'utilitza en la Llei orgànica d'Educació i el Reial Decret 95/2022, d'1 de febrer.

C. del Ter, 16, 4
Polígon de Son Fuster
07009 Palma
Tel. 971 17 78 00

Aquesta accepció de canviar la paraula discapacitat per diversitat funcional es justifica perquè es va tenir en compte l'observació del Consell Escolar de les Illes Balears, atès que el concepte actual respon al llenguatge inclusiu de la diversitat funcional.

3.3 La forma que s'usa a l'article 9.4 per referir-se a l'establiment dels ensenyaments mínims («els ensenyaments mínims que estableix aquest Decret[...]») és imprecisa i equívoca. Els ensenyaments mínims s'han fixat per l'Estat en el Reial decret 157/2022, d'1 de març. Mitjançant la norma projectada es fixa el currículum per a tots els centres autoritzats d'acord amb el sistema educatiu espanyol i que estan a les Illes Balears. Després aquest currículum també tindrà concreció i desplegament d'acord amb l'autonomia dels centres. S'ha de corregir aquesta incoherència.

Es modifica l'apartat 4 de l'article 9 i queda de la següent forma:

4. Els ensenyaments mínims que estableix el Reial Decret 157/2022, d'1 de març, tenen per objecte garantir el desenvolupament de les competències clau previst en el perfil de sortida. Els currículums establerts en aquest Decret per la Conselleria d'Educació i Formació Professional i la concreció que el centre en faci en el seu projecte educatiu també han de tenir com a referent aquest perfil de sortida.

3.4. L'article 14.1, dedicat al desplegament del currículum a l'aula, diu que «per a l'adquisició de les competències a les quals es refereixen els apartats anteriors [...]», crea confusió sobre quins són aquests apartats (de fet no hi ha apartats anteriors, i l'article anterior es refereix a la concreció curricular, que no té relació directa amb l'esmentat article 14.1). Caldria fer una referència més clara al precepte al que es vol fer remissió.

Es modifica l'apartat 1 de l'article 14 i queda de la següent forma:

1. Per a l'adquisició i el desenvolupament de les competències específiques de les àrees, l'equip docent ha de dissenyar situacions d'aprenentatge, tot tenint en compte la concreció curricular del centre, les característiques dels alumnes i de l'entorn, i els principis i l'estructura que s'estableixen en l'annex 3.

3.5. L'article 15, dedicat a l'avaluació, diu que correspon a la Conselleria d'Educació i Formació Professional, mitjançant ordre, regular l'avaluació de l'aprenentatge i la promoció de curs. La regulació de l'avaluació suposarà la

C. del Ter, 16, 4
Polígon de Son Fuster
07009 Palma
Tel. 971 17 78 00

concreció per primera vegada d'aquesta matèria, per la qual cosa no consideram adequat que l'avaluació s'hagi de desenvolupar per ordre ja que la norma adequada seria el decret. En qualsevol cas, si aquesta regulació es fes per ordre, abans d'aprovar-se s'hauria de sol·licitar formalment dictamen al Consell Consultiu, per tractar-se d'una matèria que no es limitaria a desenvolupar el contingut del decret ara objecte de consulta. Volem dir amb això que l'ordre que reguli l'avaluació no encaixa dins de les excepcions previstes a l'article 18.7 de la Llei 5/2010, del Consell Consultiu de les Illes Balears. El dictamen seria preceptiu.

Es tindrà en compte en el tràmit de la nova normativa. En altres modificacions curriculars a partir de les Lleis orgàniques d'educació de l'estat espanyol, les corresponents avaluacions de primària ESO i batxillerat a nivell autonòmic, s'han realitzat sempre mitjançant una ordre la qual sempre s'ha demanat el preceptiu dictamen del Consell Consultiu.

3.6. A l'article 19.2 es refereix a la detecció de dificultats que poden produir-se en els processos d'ensenyament i aprenentatge dels alumnes amb necessitats educatives especials. En el darrer incís d'aquest mateix apartat disposa que la Conselleria d'Educació i Formació Professional ha de regular (sense dir com ni a través de quin instrument) els procediments que permetin resoldre les discrepàncies que puguin sorgir en el procés que descriu abans. Seria convenient incloure en el Projecte aquesta informació (indicant si es farà per ordre, instrucció o resolució i entre qui ha de sorgir la discrepància i l'objecta d'aquesta).

No s'ha trobat adient fer una modificació del Projecte de decret atès que en aquests moments s'està tramitant el nou Projecte de decret d'inclusió per part del Servei d'Atenció a la Diversitat, on s'inclourà aquest procediment.

3.7. Com observació essencial el dictamen del Consell Consultiu fa referència a l'article 22, als *alumnes amb altes capacitats intel·lectuals*. La regulació bàsica (art. 20 del Reial decret 157/2022, d'1 de març) ja preveu que només pot reduir-se «un curs la durada de l'etapa, quan se prevegi que aquesta és la mesura més adequada per al desenvolupament [...]».

Per tant, ni el decret examinat ni un òrgan de la Conselleria d'Educació i Formació Professional poden oblidar aquesta normativa. La redacció de l'article «es pot flexibilitzar en els termes que determini la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres» és incorrecta i s'ha de rectificar per adequar-la al Reial decret 157/2022. S'ha de recordar a més a més que la matèria està regulada actualment mitjançant el Reial decret 943/2003, de 18 de juliol, *por el que se*

regulan las condiciones para flexibilizar la duración de los diversos niveles y etapas del sistema educativo para los alumnos superdotados intel·lectualment.

Es modifica l'article 22 i queda redactat de la següent forma:

Article 22

Alumnes amb altes capacitats intel·lectuals

L'escolarització dels alumnes amb altes capacitats intel·lectuals, identificats com a tals per l'orientador del centre, es pot flexibilitzar de manera que pugui reduir-se la durada de l'etapa, quan es prevegi que aquesta és la mesura més adequada per al desenvolupament del seu equilibri personal i la seva socialització.

Aquesta flexibilització s'ha de fer d'acord amb l'article 8 del Reial decret 943/2003, de 18 de juliol, pel qual es regulen les condicions per flexibilitzar la durada dels diversos nivells i etapes del sistema educatiu per als alumnes superdotats intel·lectualment. Aquesta flexibilització ha de comptar amb l'autorització expressa de la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres.

3.8. La disposició addicional cinquena, en el segon apartat fa referència als «criteris per a l'admissió dels alumnes establerts en l'article 86 de la Llei orgànica 2/2006». Aquest article 86 fa referència a la «igualdad en la aplicación de las normas de admisión», mentre que són els articles anteriors (84 i 85) els que estableixen pròpiament els criteris i principis d'admissió. Caldria revisar aquesta remissió.

Es modifica l'apartat 2 de la disposició addicional cinquena i queda redactat de la següent forma:

2. *El fet que els centres imparteixin els seus ensenyaments conforme al que es preveu en l'apartat anterior en cap cas pot suposar la modificació dels criteris per a l'admissió dels alumnes establerts en els articles 84 i 86 de la Llei orgànica 2/2006.*

3.9. Com observació essencial, la Disposició addicional setena, sobre el nombre màxim d'alumnes per aula, remet a l'article 24.3 del decret. Tal com està redactada aquesta disposició no queda clar a què es vol referir, ja que aquest darrer precepte se refereix a coordinació entre etapes. El nombre màxim

C. del Ter, 16, 4
Polígon de Son Fuster
07009 Palma
Tel. 971 17 78 00

d'alumnat per aula està en 25, segons disposa l'article 28. Mentre que l'article 21 del Projecte està dedicat als alumnes d'integració tardana.

Per tant, a més de corregir la cita interna, cal reformular la disposició projectada tenint en compte que:

- i) Es tracta d'una excepció del nombre màxim d'alumnes per aula, que permet la legislació bàsica, però que la Llei autonòmica vol restringir al màxim.
- ii) S'ha de precisar qui «pot autoritzar» l'increment de les places, és a dir, s'ha de concretar quin òrgan administratiu tindrà la funció d'autoritzar aquests «augment» excepcionals de places.
- iii) L'article 87.2 de la LOE preveu que aquesta excepció (que permet augmentar ràtio i va en detriment de la qualitat) se restringeix a casos d'incorporació tardana; però aquesta pot ser motivada per diferents fets: la mobilitat forçosa de l'alumne o les famílies, un inici d'acolliment familiar. Aquesta precisió que deriva de la legislació bàsica no pot obviar-se i té incidència.

Es modifica la disposició addicional setena i queda redactada de la següent forma:

Disposició addicional setena
Nombre màxim d'alumnes per aula

Tenint en compte el que disposa l'apartat 3 de l'article 28 d'aquest Decret, i d'acord amb l'apartat 2 de l'article 87 de la Llei orgànica 2/2006, el director general de Planificació, Ordenació i Centres pot autoritzar, de forma excepcional, amb la corresponent dotació de recursos addicionals que siguin necessaris, un increment de fins a un deu per cent del nombre màxim d'alumnes per aula en els centres públics i privats concertats d'una mateixa àrea d'escolarització per atendre necessitats immediates d'escolarització dels alumnes d'integració tardana, per necessitats que vinguin motivades pel trasllat de la unitat familiar en període d'escolarització extraordinària, a causa de la mobilitat forçosa de qualsevol de les mares, pares o tutors legals, o a causa de l'inici d'una mesura d'acolliment familiar de l'alumne.

3.10. Seria útil recordar en l'article 6 (atès que l'avaluació queda diferida a un segon moment reglamentari) que en aquesta etapa de primària només excepcionalment podrà adoptar-se una vegada la repetició de curs. Sembla que aquesta possibilitat permesa per la legislació (i que naturalment preocupa a les famílies) forma part del nucli vertebrador de l'ordenació de l'etapa.

Des de la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres, es considera que pel fet de tractar-se d'una mesura excepcional, es considera suficient esmentar-la dins la normativa pròpia d'avaluació.

4. Atesa l'extensió del decret, amb els annexos, és recomanable una revisió lingüística final del text, més encara si s'introdueixen canvis de redacció arran de les nostres observacions.

S'ha duit a terme la revisió lingüística recomanada i s'han corregits errades tipogràfiques, ortogràfiques i lingüístiques detectades.

En el curs d'aquesta revisió s'ha advertit, a l'annex 2, una omissió a l'àrea de llengua castellana i literatura, a la versió catalana del Projecte de decret. En conseqüència s'afegeix el criteri d'avaluació 6.3 de la competència específica 6 del tercer cicle d'educació primària. Aquest criteri d'avaluació forma part de la normativa bàsica recollida en el Reial decret 157/2022, d'1 de març, pel qual s'estableixen l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació primària, amb el següent redactat:

6.3 Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals en relació amb la recerca i la comunicació de la informació.

Conclusió

Per tal d'esmenar les observacions indicades en el dictamen del Consell Consultiu núm. 61/2022, i d'acord amb la lletra d) del punt 2 de l'article 60 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, s'incorpora a l'expedient de tramitació del projecte, aquest informe per tal de completar l'impacte pressupostari, i les observacions essencials expressades en la consideració sisena, article 22 i a la disposició addicional setena. Encara que no s'ha formulat com a observació substancial en aquest dictamen, l'observació feta a la consideració jurídica setena, en relació amb l'article 15 del Projecte, haurà de ser assumida obligatòriament en la normativa de desenvolupament.

Al mateix temps s'introdueixen les modificacions en el text de l'esborrany i a la MAIN FINAL indicades pel Consell Consultiu, de manera que es genera un nou esborrany (núm. 6) del Projecte de decret.

Aquest informe, d'acord amb la lletra d) del punt 2 de l'article 60 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, s'inclourà a la Memòria d'Anàlisi d'Impacte Normatiu anomenada MAIN FINAL d'aquest Projecte de decret. Així

C. del Ter, 16, 4
Polígon de Son Fuster
07009 Palma
Tel. 971 17 78 00

mateix, al incorporar-s'hi s'entendran esmenades les observacions indicades al dictamen 61/2022 del Consell Consultiu.

Palma, 28 de juliol de 2022

El director general de Planificació

Ordenació i Centres

Per suplència, el secretari general

(Resolució del conseller d'Educació i Formació professional de 4/03/2021,
BOIB núm. 34 de 11/03/21)

C. del Ter, 16, 4
Polígon de Son Fuster
07009 Palma
Tel. 971 17 78 00

GOVERN
ILLES
BALEARS

DOCUMENT ELECTRÒNIC

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

1659081577035-469987131-1615132524030662862

ADREÇA DE VALIDACIÓ DEL DOCUMENT

<https://csv.caib.es/hash/1659081577035-469987131-1615132524030662862>

INFORMACIÓ DELS SIGNANTS

Signant

SECRETARI GENERAL D'EDUCACIÓ I FORMACIÓ PROFESSIONAL

OrganizationUnit=CERTIFICADO ELECTRONICO DE EMPLEADO PUBLICO OrganizationUnit=CONSELLERIA D'EDUCACIO I FORMACIO PROFESSIONAL

COMUNITAT AUTONOMA DE LES ILLES BALEARS

Data signatura: 29-jul-2022 10:16:31 AM GMT+0200

"Data signatura" és la data que tenia l'ordinador del signant en el moment de la signatura

METADEDES DEL DOCUMENT

Nom del document: Contrainforme_Primària_Consell_consultiu.pdf

Data captura: 29-jul-2022 10:17:00 AM GMT+0200

Les evidències que garanteixen l'autenticitat, integritat i conservació a llarg termini del document es troben al gestor documental de la CAIB

Pàgines: 11

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/hash/1659081577035-469987131-1615132524030662862>

CSV: 1659081577035-469987131-1615132524030662862